

Vlaams
Parlement

vergadering **C148 – ECO20**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Economisch
Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid,
Werk en Sociale Economie

van 13 maart 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Güler Turan tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de stand van zaken met betrekking tot Opel
- 943 (2012-2013) 3

Vraag om uitleg van de heer Marcel Logist tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een verdere aandacht voor investeringen in economie door steden en gemeenten
- 1119 (2012-2013) 6

■

Voorzitter: mevrouw Patricia Ceysens

Vraag om uitleg van mevrouw Güler Turan tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de stand van zaken met betrekking tot Opel - 943 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Minister-president, u had deze vraag verwacht. Ik heb een aantal weken geleden ook schepen Van Peel daarover ondervraagd. Hij heeft me al bevestigd: “We hebben twee weken geleden samen gezeten.” Ik leid daaruit af dat de reconversiegroep is samengekomen. In de pers heb ik daar geen nieuwe aankondigingen over gezien, noch over de reconversiegroep, noch over een eventueel vervolgverslag over de expertise en de bepaling van de prijs van de gronden.

Ondertussen hebben we allemaal het SALK-rapport (Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat) kunnen bekijken, en kunnen we enkel maar zeer gelukkig zijn over de mogelijke maatregelen en initiatieven die daarin gaan worden genomen.

Maar ik zit natuurlijk met vragen over Opel. Wij zijn nu een maand verder, en schepen Van Peel heeft enkel bevestigd dat de reconversiegroep samen geweest is. Ik heb dus een aantal bijkomende vragen voor u, minister-president, omdat ik echt niet van plan ben om nog twee jaar te wachten om dit dossier ‘hot’ te houden, en om met een goed plan voor die gronden te komen. Spijtig genoeg ben ik niet aan zet, maar bent u aan zet. Ik zal u dus daar regelmatig vragen over stellen.

Kunt u aangeven of er ondertussen al vorderingen zijn in verband met het vervolgverslag/definitief verslag? Weet u welke prijs er werd bepaald? Weet u of het Antwerpse Havenbedrijf daarmee tevreden is? Zijn er daarop opmerkingen geformuleerd? Zijn er ondertussen opnieuw contacten gelegd met buitenlandse of binnenlandse investeerders om de gronden opnieuw in concessie te geven? Weet u trouwens of er al uitsluitel is of men de gronden wil doorverkopen dan wel enkel met concessies zal werken?

Ik weet van schepen Van Peel dat de reconversiegroep twee weken geleden is samengekomen, maar meer informatie is er niet. Het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad laat niet toe om daar opnieuw een vraag over te stellen. Ik kan de vraag wel stellen, maar hij kan verkiezen om daar niet op te antwoorden, en hij heeft gebruik gemaakt van dat recht.

Wanneer zijn ze samengekomen? Zijn ze nog van plan om samen te komen? Welke initiatieven gaan ze nemen? Wat zijn de eerste conclusies van de eerste bijeenkomst na de stopzetting? Kortom, minister-president, wat is de stand van zaken en welke toekomst hebben de gronden in Antwerpen? Het is ondertussen al mijn smeekbede aan u geworden.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw Turan, uw smeekbede is voor de goede zaak. Ik zal op uw vragen antwoorden geven, die u blijkbaar niet of onvolledig hebt gekregen van schepen Marc Van Peel.

Over de problematiek van het schattingsverslag hebt u vorige keer ook een vraag gesteld. Er was wat ruis gekomen op onze informatie van de haven. Laat ons dat eerst uitklaren. In principe was overeengekomen dat het schattingsverslag – in ontwerp – beschikbaar zou zijn eind januari. Door het college van deskundigen werd voor het einde van deze deadline, en zoals overeengekomen tussen partijen, meegedeeld dat deze deadline niet zou worden gehaald. Het laatste bericht vanwege het college van deskundigen stelt dat het ontwerp van schattingsverslag zal worden bezorgd aan de partijen in de loop van de maand maart. Zoals vermeld, betreft het in maart over te maken verslag een ontwerp van verslag. Zoals de partijen hebben afgesproken krijgen beide partijen de mogelijkheid tot bespreking van het

verslag, tot het opstellen van vragen en tot het formuleren van opmerkingen op het ontwerp van het deskundigenverslag. Daarna wordt door het college van deskundigen een definitief verslag opgemaakt met bepaling van de meteen als verkoopprijs geldende waarde.

In het kader van de opgestarte procedure is het de bedoeling dat het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen – bij akkoord over de door het college van deskundigen te bepalen, en meteen als verkoopprijs geldende waarde – de betrokken gronden in eigendom kan verwerven. Ik kom daar straks op terug, want er is toch een niet onbelangrijk nieuw element dat ik graag met u zal delen. Dat heeft tijd nodig. Ik vind het ook spijtig dat het allemaal zo lang duurt, maar dat is nu eenmaal de procedure. We kunnen die deskundigen natuurlijk niet verder opjagen, ook al probeert u dat met mij te doen.

De reconversiegroep is inderdaad recent samengekomen: op 8 februari 2013. U weet dat die groep onder het voorzitterschap van baron Paul Buysse staat. Ze bevat vertegenwoordigers van de industrie, de betrokken overheidsinstanties zoals Flanders Investment & Trade (F.I.T), het Agentschap Ondernemen en de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV), en ook het Antwerps Havenbedrijf. Ze werkt in grote vertrouwelijkheid, en daarom is daarover in de media nog geen verslag uitgebracht. Ik denk dat het beter is dat men in alle stilte hard werkt.

Op die vergadering is de juridische stand van zaken rond het verwerven van gronden besproken. Daarnaast is ook van gedachten gewisseld over de visie op de toekomstige exploitatie, en wat daar nu verder allemaal gaat kunnen gebeuren. Het is duidelijk dat alle partijen rond de tafel wensen dat er op het terrein prioritair een maakindustrie kan worden gevestigd met een hoge mate van tewerkstelling. Dat is iets waar wij beiden voor gaan. Ik wil absoluut alles proberen om daar maakindustrie te krijgen, en geen andere activiteiten. Als de maakindustrie niet lukt, dan zullen we verder gaan, maar we gaan eerst daar alle aandacht en energie aan besteden.

Er zijn ook afspraken gemaakt over het voorbereiden van een businesscase, over het actualiseren van de lijsten met potentiële investeerders en het aanbod aan steunmaatregelen. Men heeft gezegd dat men de volgende keer al een stap verder wil staan wat het probleem van de gronden betreft. Vanaf het moment dat men het ontwerp van schattingsverslag heeft, of het schattingsverslag zelf, dan kan men met alle andere gegeven opdrachten de zaken verder aanpakken. Die andere opdrachten zijn die businesscase en de toekomstige exploitatie. Die opdrachten zijn verdeeld aan de betrokken instanties.

Ik wil ook nog meegeven dat ik ook zelf een bijkomende actie heb ondernomen. Dat is een juridische analyse van de terugvorderingsmogelijkheden voor de uitgekeerde opleidingssteun en ecologiesteun aan Opel gedurende de voorbije tien jaar. Er zijn nu vijf dossiers geïdentificeerd ten bedrage van 20,4 miljoen euro uitgekeerde steun, waarbij men zeker voor drie dossiers ten bedrage van 17,5 miljoen euro stelt dat er een rechtsgrond is om die 17,5 miljoen euro terug te vorderen. Die vordering wordt nu ook voorbereid. Dat is dus een nieuw element. U weet dat we bij Ford die oefening ook hebben gedaan. Bij Opel is dat nu ook gebeurd, en wij zullen een dossier verder opbouwen ten bedrage van 17,5 miljoen euro.

Dit is de stand van zaken. Zoals ik al heb gezegd, wordt er verder gewerkt. Er is nu het nieuwe bijkomende element van de terugvordering van de steun, die volop juridisch wordt voorbereid.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik zou niet willen dat u zich opgejaagd voelt, zeker niet door mij. Maar er mag inderdaad wel wat druk achter zitten, zeker als we weten dan één vierde van de ex-Opelwerknemers vandaag nog altijd geen werk heeft. Er zijn er heel wat op pensioen of op brugpensioen, maar bij de mensen die nog actief blijven op de arbeidsmarkt, zijn er nog altijd 642 werkloos. Dus ik denk dat er inderdaad wel wat druk achter mag zitten.

Ik ga volledig akkoord als u mij bevestigt dat u samen met de reconversiegroep in stilte hard gaat werken, maar ik vind het gewoon spijtig dat die groep in the first place on hold was gezet. Het voorbereidend werk van de businesscase, het aanbod van steunmaatregelen, de opgesomde opdrachten, de ophijsting van mogelijke investeerders en exploitanten kan ik alleen maar toejuichen. Dat moet gebeuren, en daar moet vaart achter zitten.

Ik blijf echter nog altijd zitten met het feit dat eigendom verwerven en prijszetting één ding is, maar de weerslag daarvan op de concessie blijft – wat mij betreft – nog altijd minimaal. De bedoeling is niet om de gronden door te verkopen. De prijszetting van de concessie zal worden bepaald door de locatie en de grootte van de terreinen, en dat maakt dat uw reconversiegroep met een gerust hart verder kan werken. Waarschijnlijk in de loop van deze maand, en hopelijk als het vervolgverslag er is, is er ook een richtprijs voor de gronden. Maar de prijs die zal worden betaald voor de gronden, is hier niet bepalend voor de exploitatie.

Ik ben verder ook zeer tevreden dat u op zoek bent naar een maakindustrie-uitbating, om zo veel mogelijk kansen te geven op tewerkstelling.

Het feit dat u een dossier hebt voorbereid om 17,5 miljoen euro terug te vorderen, getuigt enkel van goed bestuur, minister-president. Ik denk dat u die vordering zeer snel moet kunnen instellen, en dat het bedrag zelfs een onderhandelingspositie kan worden bij het bepalen en betalen van de prijs van de gronden. Ik stel voor dat die vordering er effectief heel snel komt, want het gaat om niet weinig geld, en dat geld kan zeer goed worden benut om andere maatregelen te treffen voor de gronden en de mensen die vandaag werkloos zijn.

Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Ik zal zorgen dat er een nieuwe vraag wordt ingediend. De voorzitter zal die zo snel mogelijk agenderen. Ik ben zeer zeker dat ook iedereen hier geïnteresseerd is om het dossier kort op te volgen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ik wil nog even het belangrijke en het delicate aantonen van de oefening die nu loopt. Stel u voor dat door deze deskundigen een bepaald bedrag wordt gefinaliseerd en dat er dan iemand in de privésector zegt dat hij dit bedrag wil betalen. Dan kan ik u verzekeren dat we nog een interessante discussie gaan krijgen. Gaan we publieke gelden, haven en mogelijk andere actoren inzetten om die gronden te verwerven, als daarnaast een privépersoon daar een niet onaardig bedrag voor wil neertellen, en als dat dan volledig privégeden zijn? Vandaar collega Turan, de stelling dat we niet hoeven te wachten op de verwerving van die gronden en dat die concessie loopt: dat is niet zo evident.

De werkgroep on hold zetten was toen ook ingegeven door het feit dat, als we niets kunnen hardmaken over die gronden voor de investeerders, dan kunnen we ons afvragen waar we mee bezig zijn. Het eerste wat zij vragen, is wat het gaat kosten, vooraleer zij verdere stappen zetten. Ik betreur ook dat we wat tijd hebben verloren, maar ik kan u meegeven dat het een heel delicaat en moeilijk politiek debat gaat worden, als de prijs x is, en een privé-investeerder zegt dat hij erover gaat. Je kunt vragen welke werkgelegenheid die privé-investeerder daar dan gaat realiseren. Moeten we dat dan afwegen tegen het zelf aanschaffen van de gronden en het ontplooiën van andere activiteiten? Dit zal een niet onaardig debat worden als het die richting uitgaat.

U weet dat er al een privé-investeerder is geweest die in het verleden publiekelijk zei dat hij ervoor wou gaan. Ook al hebben we een voorkooprecht – of beter gezegd: de haven van Antwerpen –, dan nog zal dat in de gemeenteraad van Antwerpen en in het Havenbedrijf een delicate discussie worden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Marcel Logist tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over een verdere aandacht voor investeringen in economie door steden en gemeenten - 1119 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Logist heeft het woord.

De heer Marcel Logist: Minister-president, voor een stad of gemeente is het vaak moeilijk om de begroting rond te krijgen. Bovendien blijven er niet veel middelen over om te kunnen investeren in de lokale economie. Dat steden en gemeenten zelf hun lokale economie in handen nemen, is dan ook zeer belangrijk, maar door het gebrek aan middelen en mankracht is het vaak moeilijk om die verantwoordelijkheid te volbrengen.

Heel wat gemeenten hebben momenteel problemen met het opstellen van hun budgetten, wat onder meer in de hand wordt gewerkt door de nieuwe beleids- en beheerscyclus. Spijtig genoeg minimaliseerde minister Bourgeois het probleem onlangs. Ik vind dat persoonlijk onterecht, maar dat is een andere discussie.

Volgens de database Pinakes ligt het aantal ambtenaren dat is tewerkgesteld in een dienst Lokale Economie, met uitzondering van de schepenen, burgemeesters en OCMW-voorzitters, ongeveer de helft lager dan het aantal ambtenaren dat is tewerkgesteld in een dienst Cultuur of Vrije Tijd. In slechts enkele gemeenten in Vlaanderen wordt de functie ambtenaar Lokale Economie voltijds uitgeoefend. De functie wordt meestal gecombineerd met andere verantwoordelijkheden, zoals ambtenaar van Ruimtelijke Ordening, informatieambtenaar, beleidsmedewerker of gemeentesecretaris.

In een rondvraag in de provincie Oost-Vlaanderen naar de tijdsbesteding van de ambtenaren Lokale Economie bleek dat ongeveer de helft van de bevroegde ambtenaren minder dan de helft van hun tijd op economie kan of mag werken. Ook in de provincie Vlaams-Brabant blijkt de grote meerderheid van de ambtenaren maar deeltijds met Lokale Economie bezig te zijn.

Volgens Pinakes hebben slechts zeven steden en gemeenten, of 11 procent, in de provincie Vlaams-Brabant een dienst Lokale Economie die bestaat uit een of meerdere voltijdse equivalenten, die dus enkel economie doen. Ook in de provincie Antwerpen zijn er niet meer dan zeventien steden en gemeenten, of 24 procent, die een dienst Economie – of Economie & ... – hebben die bestaat uit een of meerdere voltijdse equivalenten.

Ik heb in de schriftelijke versie van mijn vraag een overzichtje opgenomen van het aantal ambtenaren Lokale Economie in de steden en gemeenten van de Vlaamse provincies. Daaruit blijkt dat 196 van de 308 Vlaamse gemeenten een of meerdere ambtenaren Lokale Economie hebben.

Minister-president, een goed initiatief van de Vlaamse Regering was de oprichting van het Mercuriusfonds in 1997, om binnenstedelijke commerciële centra een nieuw leven in te blazen. Een dergelijk fonds oprichten om de lokale economie, tewerkstelling, innovatie en internationalisatie van de Vlaamse steden en gemeenten te stimuleren, kan, gezien de beperkte middelen van steden en gemeenten, eveneens interessant zijn. Wat is uw standpunt betreffende de oprichting van zo'n Mercuriusfonds? Kan daarvoor een oplossing gevonden worden binnen de Vlaamse middelen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Logist, ik heb het zelf nog meegemaakt, Mercurius, maar toen zat ik nog niet in de politiek. Het was toenmalig minister Eric Van Rompuy die dat interessante project gelanceerd heeft.

Ik ben dat Mercurius-idee altijd genegen gebleven. Door kernversterkende initiatieven de handel en wandel in onze kernen versterken en ze hun rol als sociale ontmoetingsplaats laten

vervullen, is nog altijd een van de belangrijke uitdagingen. Ook in uw prachtige stad is dat niet minder het geval, mijnheer Logist. Hier zitten allemaal lokale mandatarissen. Zij zullen allemaal kunnen getuigen dat we moeten proberen om de dynamiek van de lokale handel alle kansen te geven, want dat brengt heel wat positieve zaken met zich mee.

Het Mercurius-initiatief heeft ons ook geïnspireerd tot de oproep rond gevelrenovatie, waar we 800 gevels in gemeentelijke kernen mee renoveren. Ook de oproepen rond kernversterking, die twee weken geleden zijn gelanceerd, zijn hierop geïnspireerd. Op die manier zetten we wat destijds is gelanceerd, nu verder.

Ik weet niet of u al ingeschreven bent, mijnheer Logist, maar nu vrijdag hebben we een ViA-studiedag (Vlaanderen in Actie), waarop een en ander zal worden toegelicht. We hebben alle burgemeesters en schepenen van Economie daar persoonlijk voor uitgenodigd. Er zijn al 270 inschrijvingen. U kunt er zeker nog bij, mocht u nog niet ingeschreven zijn. Het toont in elk geval aan dat er heel veel interesse is voor deze problematiek. Uw vraag toont dat nog eens aan.

Het Mercurius-initiatief was geen fonds in de zin van een per decreet opgerichte rechtspersoon die toelaat om uitgaven te doen en inkomsten te genereren, zodat een langetermijnwerking gegarandeerd is. De nieuwe oproepen zijn dat evenmin. Wel is er zoveel mogelijk voor gezorgd dat de subsidies aan lokale besturen een hefboomwerking hebben, doordat de link gelegd wordt naar andere verplicht uit te werken beleidsinitiatieven, zoals de afbakening van kernwinkelgebied, de uitwerking van een commercieel strategisch plan enzovoort.

In het najaar van 2013 zullen de huidige oproepen geëvalueerd zijn en weten we of er goede projectvoorstellen zijn ingediend die bij gebrek aan middelen niet konden worden gesubsidieerd. Er zal dan afgewogen moeten worden in hoeverre we daar vervolg aan geven.

U wordt op uw wenken bediend, mijnheer Logist. Vrijdag wordt heel wat tekst en uitleg gegeven. We hebben een aantal initiatieven genomen die verwijzen naar het Mercurius-gebeuren. Wat de ambtenaren betreft: dat was er ook bij Mercurius niet bij. Men sprak toen over ‘centrummanagers’. Natuurlijk hoeft ook niet alles gekopieerd te worden. Ik hoop in elk geval dat we elkaar vrijdag zien, dan kunt u er met nog meer kennis van zaken verder aan werken in uw stad, en vele andere collega's in hun stad of gemeente.

De voorzitter: De heer Logist heeft het woord.

De heer Marcel Logist: Minister-president, ik dank u voor het antwoord. Ik vind het bijzonder goed dat u het Mercurius-project in het verleden hebt aangekaart als hét voorbeeld om de steden en gemeenten weer interessanter te maken qua innovatie en zo meer. Ik wil alleen dat men daar de nodige aandacht aan blijft besteden, zodat steden en gemeenten meer met economie bezig zouden zijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■